

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

62. Scin, vitam & doctrinam nost. laudat. regno tamen pellendos ait.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

ropa librorum copiam, sed generatim omnibus, ob allatam Bellarmini sapientissimi Cardinalis ad Christianos Sinas epistolam, tam sanctam aptamque illorum tempori & conditioni, ut si foret iis officio pater, & præsens expertus quæ boni pastoris sollicitudine egebant. Vilius est illis Romæ spectasse diuinitus, quam tunc immaniter in Ecclesiam Sinensem debaccharetur tyrannus Scin, computatisque temporibus, in necessariam Epistolæ scriptio cadebat malorum præsentium consolationem. Sed enim vidente, ac vaticinio, nihil opus hic fuit; norat vir, Dei ac diuinorum intelligens, esse adeo solenne Ecclesiarum fundamenta, sine lachrimis, & cruore inter ethnicos non mitti, ut si aliud contingat, miraculo id assignandum sit. Huic Epistolæ ne multi responderent, idcirco Patres obstitero, quod capitale sit incolis literas extra regnum dare. Sed teneri nequiuit Doctor Leo, quin omnium nomine ad Cardinalem redderet literas quibus inter alia [mirificè suscipit illam eius in Sinas charitatem propriè ac singulariter Christianam, ut quæ minime ad eos attenderet, velut gentem, natura, moribus, & cælo externam, & barbaram; sed caram, amabilem & perinde acceptam ut si foret, aiebat, vobiscum vna gens, & vnus sanguis, idque propterea quod idem sit omnibus pater deus, vita eadem, fides, & gratia, paradus idem, & patria.] Sub hoc fere tempus egere cum Patribus Doctores Leo, Pappus, Michaël, & alij quidam de pilei forma quem adhiberi à Sacerdotibus sacrificij tempore oporteret, ex beneficio priuati iuris à Pontifice concessi. Ne essent iidem cum profanis quos gestant Literati, sed præferrent aliquod arcæum, venerabile, & sacrum, placuit igitur inter multos varij generis, quadratus è nigro serico pileus, palmo altior quam nostri, fascia prætextus diuersi coloris eleganti, & portarum trium, tribus per singula latera figuris, representante B Ioannis cœlestem, Ierusalem nationibus vndique patentem vniuersis, Apostolorum duodecim præconio in eam vocatis. Hinc huius pilei vsus inualuit, quem mysterij adumbrati intelligentia Christianis fecit gratissimum. Non dabo his annis duobus conuersiones numerosas præcedentium annorum, tamen de nostris viginti, diuersæ Prouinciæ colonos habuerunt, tredecim Sacerdotes, alios Catechistas, at passim baptismo lastrati sunt vix plures sexcentis; quod per Regis edictum, & Scini tyrannidem, nusquam liceret consistere, aut aliquid nisi clam & extra publicum agere; ac fatebatur Scin Patres homines esse doctrina excellenti, vitæque inculpatæ, sibi que id post tam accuratas, & iuridicas quæstiones constare certius quam cuius alteri, præcul tamen, & quam longissimè arcendos, ob doctrinam religionibus auitis inimicam, & amiori necessitudine suos discipulos & sequaces cum externis iungentem. Nulla erat tunc nostris toto regno sedes; nulla sedes facta nisi ad Ricci sepulchrum, Pauli Doctoris solertia agrè nobis seruatum; præbebat illis hospitia priorum benignitas, vbi ad paucos

61.
Pileus in sacro qualis

62.
Scin. vitam & doctrinam nost. laudat, regno tamen pellendos ait.

paucos dies, & quoad poterat secreto, intra conclave aliquod modum, & obsecrum excitato altari diuina obibant, & administabant, trahebantque ethnicis eorum rudimenta, nec fuit vllum vnquam tempus quo foret cautiùs, & gradu magis sollicito semperque suspensius incidendum, victore Tartaro hinc urbem Regiam terrente, inde nouis quotidie variarum sectarum coniuratis, eodem plane quo fracta nunc omnes hæretici genio, ad deiiciendam Monarchiam, & æquandis plebi, Reges, & Proceres. Eam ob rem ab aula exibant seuerissima edicta quæ cæcæ omnem de Religione priuatam aut publicam pœnis trucidibus damnabant, quibus etiam aliquot Christiani pessime habiti spera feruore inconsulto Patrum consilia, & diligentiam tenendi, miserè luerunt. Pechini multo suspiciosius, vel ipsum peregrini nomen, vndecumque terrarum is esset, præiudicium certabatut proditiõnis clandestinæ; idque adeo certum vt periclitatus sit Doctor Paulus, quod P. Sambiasium secum domi teneret, quem & si non ideo passus sit aliud migrare, ne vitam illius sibi proptia caritatem obiceret cuiuspiam inexorabili Mandarinis: at Sambiasium ne tantum virum, reique Christianæ decus, & columnam, in ruinam discipulum adduceret, clam eo aufugit, mutandisque subinde latebris exploratorum euasit lynceos oculos à quibus semel passu vix gemino disunctus, Deo tamen volente visus non est. Hinc officium, & locum P. Manuelli Diaz Castelblanco cedens Nancianum perrexit, quo itinere iucundum foret, sed longum scribere de Præfectorum & urbium ad eum æmulo & benenolo concursu, gratulationibus & hospitalitate, quamuis omnes Idola colerent: eam enim à Deo & natura sortitus erat Sambiasius indolem, vt esset acceptissimus apud omnes, eosque innocentis, & ingenuæ consuetudinis amabilitate non adfertitia sed innata sibi mirabiliter deuisceret, sic vt illum etiam ethnicis cupidissimè audirent, de Christi misteriis, & præceptis fusiùs verba facientem; & erant Pechini nobiles excelso apud Regem loco, qui suo periculo tenere illum volebant hospitem, eiusque gratia Christianos habebant gratiosos. Præter quæ hominem dexteritate incomparabili ornarat Deus ad spectandos in diuina, & æterna sermone quæ sunt Literatis tractatu familiaria, nec minus iucunda, quam vtilia efficacitate in confutandis illorum erroribus, & assertionibus Christianæ, summatque veritatis. Quam nisi elusisset polygamie funestus scopulus Sinis nobilibus insuperabilis, omnes illarum qua transibat Præfectos urbium, non mente solum, quod ipsi iam esse factabantur, habebat Christianos, sed initiatos etiam sacro fonte: tunc quod vnum tunc licuit aliquot eorum cognatis, & filiis lætus opera sua fructu appulit Nancianum, illic adiit Petrum illum, & regio sanguine, Christiana virtute, & fide nobilem, ac velut eius Ecclesiæ patrem, quam repetit breui duorum & septuaginta conuersione primùm auctam; postmodum vero maiori numero.

Vberiore

63.
Scotæ Regi-
bus timen-
da.